

Zaključci Vijeća o bliskoistočnom mirovnom procesu

1. Vijeće je duboko zabrinuto jer je neprekinuti ciklus nasilja posljednjih mjeseci doveo do znatnog gubitka ljudskih života u Izraelu i na palestinskom području. EU oštro osuđuje terorističke napade i nasilje počinjeno od svih strana i u svim okolnostima, uključujući pogibiju djece. EU poziva političke čelnike da surađuju putem vidljivih djelovanja kako bi doprinijeli miru i riješili temeljne uzroke napetosti. EU podsjeća na poseban značaj svetih mjesta te poziva na održavanje statusa quo uvedenog 1967. za Brdo Hrama / Haram Al-Šarif u skladu s prethodnim dogovorima i poštujući posebnu ulogu Jordana.
2. EU potiče sve strane da se suzdrže od bilo kakvih djelovanja koja bi poticanjem na mržnju ili provociranjem pogoršala stanje te poziva strane da osude napade kada se oni dogode te da se strogo pridržavaju načela nužnosti i proporcionalnosti u uporabi sile. Pohvaljuje obje strane za održavanje koordinacije sigurnosti s obzirom na izražito zahtjevnju situaciju. EU pozdravlja napredak istrage u Dumi i poziva Izrael da utvrdi odgovornost svih doseljenika koji počinje nasilje. EU također poziva obje strane da se zajednički i odlučno bore protiv poticanja na mržnju i govora mržnje, na primjer uspostavom mehanizma za savjetovanje o poticanju na mržnju u skladu s prethodno preuzetim obvezama.
3. EU je uvjeren da samo ponovno uvođenje političkog obzora i ponovna uspostava dijaloga mogu zaustaviti nasilje. Samo sigurnosnim mjerama ne može se zaustaviti ciklus nasilja. Potrebno je riješiti temeljne uzroke sukoba. EU ponovno potvrđuje svoju potporu pozivu Kvarteta na poduzimanje znatnih transformativnih koraka, u skladu s prijelazom predviđenim prethodnim sporazumima, s ciljem obnove povjerenja i ponovne izgradnje pouzdanja. EU potiče obje strane da provedu te mjere što je ranije moguće. Temeljnijom promjenom politike Izraela u pogledu okupiranog palestinskog područja, posebno u području C, znatno će se povećati gospodarske mogućnosti, ojačati položaj palestinskih institucija i potaknuti stabilnost i sigurnost i za Izraelce i za Palestince.
4. EU je ujedinjen u svojoj predanosti postizanju dvodržavnog rješenja, na temelju parametara navedenih u zaključcima Vijeća iz 2014., kojim se ispunjavaju sigurnosne potrebe Izraelaca i Palestinaca te palestinske težnje za državnošću i suverenitetom i kojima se okončava okupacija koja je započela 1967. i rješavaju sva trajna statusna pitanja, s ciljem okončanja sukoba. Snažno se protivi svim djelovanjima koja ugrožavaju održivost dvodržavnog rješenja i potiče obje strane da politikama i djelovanjima dokažu istinsku predanost dvodržavnom rješenju s ciljem ponovne izgradnje povjerenja i stvaranja mogućnosti povratka smislenim pregovorima. U tu svrhu EU će nastaviti pomno pratiti razvoj događaja na terenu i njihove šire implikacije te će razmotriti daljnje djelovanje s ciljem zaštite održivosti dvodržavnog rješenja koje se neprestano narušava novim činjenicama na terenu.
5. Osiguranje pravednog i trajnog mira te okončanje svih zahtjeva zahtijevat će pojačano zajedničko međunarodno djelovanje. EU će, među ostalim djelovanjem posebnog predstavnika, aktivno raditi na obnovljenom multilateralnom pristupu mirovnom procesu u suradnji sa svim relevantnim dionicima, uključujući partnere u Kvartetu, posebno Sjedinjene Američke Države, u regiji i u Vijeću sigurnosti Ujedinjenih naroda. Podsjećajući na duh dijaloga i suradnje koji je obilježilo Madridsku konferenciju prije 25 godina, uspostava međunarodne skupine za potporu i daljnje međunarodne konferencije mogućnosti su za doprinosenje tom cilju. EU podsjeća na svoju spremnost na daljnju suradnju s regionalnim partnerima na temelju arapske mirovne inicijative koja pruža ključne elemente za rješavanje arapsko-izraelskog sukoba, kao i mogućnost za izgradnju regionalnog sigurnosnog okvira.
6. EU podsjeća da je temelj za mir i sigurnost u regiji to da državni i nedržavni dionici poštuju međunarodno humanitarno pravo i međunarodno pravo o ljudskim pravima te za to preuzmu odgovornost. EU poziva na zaštitu djece, uključujući osiguravanje prava na obrazovanje u sigurnom i zaštićenom školskom okruženju. Vijeće naglašava važnost nesmetanog rada civilnog društva i u Izraelu i na okupiranom palestinskom području te sa zabrinutošću prati nedavne događaje u tom pogledu.
7. Podsjećajući da su naselja nezakonita prema međunarodnom pravu, da predstavljaju prepreku miru te da čine prijetnju zbog koje bi dvodržavno rješenje moglo biti nemoguće, EU ponavlja svoje odlučno protivljenje izraelskoj politici naseljavanja i djelovanjima koja su poduzeta u sklopu njega, poput izgradnje zaštitne ograde iza linije iz 1967., uništenja i zaplijene, među ostalim projekata koji se financiraju sredstvima EU-a, protjerivanja, prisilnih premještanja, među ostalim beduina, ilegalnih predstraža te ograničenja kretanja i pristupa. Potiče Izrael da okonča sve aktivnosti naseljavanja i da ukloni straže podignute od ožujka 2001., u skladu s prethodnim obvezama. Aktivnosti naseljavanja u Istočnom Jeruzalemu ozbiljno ugrožavaju mogućnost da Jeruzalem bude budući glavni grad objiju država.

8. EU i njegove države članice predane su jamčenju trajne, cjelokupne i učinkovite provedbe postojećeg zakonodavstva EU-a i bilateralnih sporazuma primjenjivih na proizvode iz naseljâ. EU izražava svoju predanost osiguravanju da, u skladu s međunarodnim pravom, svi sporazumi između Države Izraela i EU-a nedvosmisleno i izričito navode njihovu neprimjenjivost na područja koja je Izrael okupirao 1967. To ne predstavlja bojkot Izraela čemu se EU snažno protivi.

9. EU potiče sve palestinske frakcije da u dobroj vjeri sudjeluju u procesu pomirenja koji je važan element za postizanje dvodržavnog rješenja. EU će i dalje podupirati palestinske težnje za državnošću. Od najveće je važnosti da se pozitivni rezultati iz prošlosti ne izgube i palestinske institucije moraju nastaviti postajati jače, transparentnije, odgovornije i demokratskije. EU poziva vladu da poduzme napore prema stvarnim i demokratskim izborima za sve Palestince. Snažne, uključive i demokratske institucije koje se temelje na poštovanju vladavine prava i ljudskih prava ključne su za uspostavu održive i suverene palestinske države. U tu svrhu EU poziva sve palestinske frakcije da pronađu zajedničko stajalište i da surađuju kako bi riješili potrebe palestinskog stanovništva.

10. EU poziva sve strane da poduzmu brze korake kako bi ostvarili temeljitu promjenu političke, sigurnosne i gospodarske situacije u pojasu Gaze, među ostalim okončanje zatvaranja te potpuno otvaranje graničnih prijelaza uz istovremeno rješavanje izraelskih legitimnih sigurnosnih pitanja. Nedavna raketna paljba militantnih skupina neprihvatljiva je te ponovno naglašava opasnost eskalacije. Svi dionici moraju se obvezati na nenasilje i mir. EU potiče palestinske strane da obnovu Gaze učine glavnim nacionalnim prioritetom, posebno u pogledu zdravlja, energetike i pristupa vodi. Palestinska samouprava mora u potpunosti nastaviti sa svojim obavljanjem javnih funkcija u Gazi kao sastavnom dijelu buduće palestinske države. EU pozdravlja korake koje je Izrael poduzeo da bi ublažio neka ograničenja u Gazi. Ipak, uklanjanje ograničenja kretanja ljudi, usluga i roba, posebno onih označenih kao „roba s dvojnog namjenom“, nužno je kako bi se omogućili napori u obnovi i pružanju osnovnih usluga. EU poziva sve strane, državne i nedržavne dionike da zajamče nesmetan humanitarni pristup Gazi nacionalnim, lokalnim i međunarodnim humanitarnim organizacijama, uključujući tijela EU-a i države članice, kako je predviđeno međunarodnim humanitarnim pravom. EU je i dalje spreman surađivati sa stranama i relevantnim dionicima u rješavanju situacije i poziva međunarodnu zajednicu da brzo ispuni svoje preuzete obveze.

11. EU ponavlja svoju ponudu objema stranama u obliku paketa europske političke, gospodarske i sigurnosne potpore te posebnog povlaštenog partnerstva s EU, kojim se objema stranama nude znatne prednosti, u slučaju konačnog mirovnog sporazuma. EU ističe da će budući razvoj odnosa EU-a i s izraelskim i s palestinskim partnerima isto tako ovisiti o njihovu angažmanu na postizanju trajnog mira na temelju dvodržavnog rješenja.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press